

Raamwerk interprofessioneel samenwerken, leren en opleiden in de gezondheidszorg

(H)erkennen van interprofessionele samenwerking

- Belang van interprofessioneel werken voor de cliënt, zijn sociale omgeving en samenleving herkennen en erkennen
- Herkennen wie hierbij - op welk moment - nodig is en wie wat doet
- Eigen deskundigheid en grenzen kunnen expliciteren
- Andermans rol en grenzen kunnen identificeren
- Waarderen van diversiteit in rollen en expertise

Kritisch reflecteren op interprofessionele zorg

- Systematisch kritisch reflecteren op interprofessionele zorg en samenwerking door professionals en cliënten gezamenlijk
- Leren van individuele IP cases met het oog op preventie en beleidsontwikkeling
- Onderzoeken van en rapporteren over de gezondheidsuitkomsten en efficiëntie van interprofessionele zorg
- Verbeteren en innoveren van interprofessionele zorg en samenwerking, op basis van (actie-) onderzoek

Interprofessioneel werken in een team of netwerk

- Teamsamenstelling flexibel aanpassen op basis van de zorgbehoefte
- Een werkrelatie aangaan en onderhouden met professionals, cliënt en sociale omgeving
- In samenwerking zorg coördineren, afstemmen, realiseren en besluiten nemen (denk aan probleemanalyse, zorgplannen en rapportages)
- Benutten van diversiteit in rollen en expertise
- Omgaan met problemen die effectief teamfunctioneren belemmeren

Interprofessioneel overdragen of afronden

- Interprofessionele zorg gezamenlijk evalueren en indien nodig de zorg van één of meer professies afsluiten en/of andere professies betrekken
- Benutten van kennis over de sociale kaart ten behoeve van een goede overdracht
- Schrijven van een helder overdrachtsdocument

Raamwerk interprofessioneel samenwerken, leren en opleiden in de gezondheidszorg

Je spreekt over interprofessioneel leren en opleiden als twee of meer professies van, met en over elkaar leren om tot betere, effectieve samenwerking te komen en daarmee de uitkomsten van de zorg verbeteren¹.

‘Samenwerken’ is een van de zeven CANMEDS-rollen waarmee professionals worden opgeleid. Veranderingen in de zorg en een nieuwe visie op gezondheid² die gericht is op functioneren, veerkracht en eigen regie van burgers, vragen om professionals met beroepsspecifieke kennis en vaardigheden, die over de grenzen van de eigen discipline heen kunnen kijken en goed interprofessioneel kunnen samenwerken³.

Dit raamwerk zorgt voor een gezamenlijke visie op interprofessioneel samenwerken, leren en opleiden. Het is opgebouwd uit **cliëntgebonden onderdelen (werken en overdragen)** en **cliënt overstijgende onderdelen ((h)erkennen en reflecteren)**. Het raamwerk is bruikbaar ter bevordering van gezondheid en welzijn in de volle breedte: bij onderwijsontwikkeling in het bachelor- en masteronderwijs, in post-initieel onderwijs en ter ondersteuning van professionals bij het leren op de werkplek. Er is gekozen voor de term ‘cliënt’; hiermee wordt - afhankelijk van de context - ook de burger, patiënt, bewoner, zorgvrager bedoeld en altijd in relatie met diens sociale omgeving.

In het raamwerk is te zien dat de cliënt en zijn omgeving een centrale positie innemen.

Interprofessioneel samenwerken is een middel om te komen tot kwalitatief de beste zorg- en dienstverlening. De onderdelen van interprofessioneel samenwerken zijn met elkaar verbonden: ongeacht aan welk tandwiel je draait, zet dat andere elementen van het raamwerk in beweging.

Voorwaarden voor het interprofessionele samenwerken, leren en opleiden zijn een lerende houding, communicatie-, netwerk- en reflectievaardigheden van de individuele professional. Deze vaardigheden zullen zich gedurende het interprofessioneel (leren) samenwerken steeds verder ontwikkelen. Daarnaast is de context waarin de samenwerking en het leren plaats vindt essentieel en van invloed op een effectieve interprofessionele samenwerking en een goed gebruik van het raamwerk. Denk hierbij aan vertrouwen, gelijkwaardigheid, gemeenschappelijk taalgebruik en feedbackcultuur.

Het Raamwerk is tot stand gekomen door samenwerking van de faculteit Gezondheid, Gedrag en Maatschappij en het Interfacultair Kenniscentrum Publieke Zaak van de HAN en de Radboudumc Health Academy en afdeling Eerstelijngeneeskunde van het Radboudumc.

Voor vragen en opmerkingen: ipe@han.nl of ipe.rha@radboudumc.nl

Graag verwijzen naar dit document als:

Werkgroep IPE HAN-Radboudumc (2017). Raamwerk interprofessioneel samenwerken, leren en opleiden in de gezondheidszorg. Nijmegen: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en het Radboudumc

1 Definitie Interprofessioneel samenwerken: WHO (World Health Organization). (2010). Framework for action on interprofessional education and collaborative practice. Geneva: WHO.

2 Huber, M., Knottnerus, J.A., Green, L., Van der Horst, H., Jadad, A.R., Kromhout, D., ..., Smid, H. (2011). How should we define health? *BMJ*, 2011; 343:d4163

3 Zorginstituut Nederland. (2016). Anders kijken, anders leren, anders doen (Grensoverschrijdend leren en opleiden in zorg en welzijn in het digitale tijdperk).

Het raamwerk is mede gebaseerd op bestaande (inter-)nationale raamwerken:

- o Canadian Interprofessional Health Collaborative. (2010). A National Interprofessional Competency Framework. Vancouver: Canadian Interprofessional Health Collaborative.
- o Interprofessional Education Collaborative Expert Panel. (2011). Core competencies for interprofessional collaborative practice: Report of an expert panel. Washington, D.C.: Interprofessional Education Collaborative.
- o Zuyd University of Applied Sciences (2016): Interprofessional competence model and interprofessional building blocks. Heerlen: Zuyd University of Applied Sciences.